

Wpływ testów utraty wartości wprowadzonych przez MSR na predykcyjną siłę informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych

mgr Jadwiga Prażników

Promotor:

prof. dr hab. inż. Tadeusz Dudycz

Agenda

1. Uzasadnienie wyboru tematu.
2. Przegląd literatury.
3. Problem badawczy.
4. Cele rozprawy doktorskiej.
5. Znaczenie dla nauki i praktyki.
6. Hipotezy badawcze.
7. Metody badawcze.
8. Próbką badawcza.
9. Wstępna struktura pracy.

1. Uzasadnienie wyboru tematu

Cecha	M. kontynentalny	M. anglosaski
Rynki kapitałowe	Kapitał dostarczany przez sektor bankowy	Kapitał z rynku akcji
Podstawowi użytkownicy sprawozdań finansowych	Kredytodawcy	Inwestorzy
Zasady rachunkowości	Zasada ostrożności (nacisk na tworzenie rezerw, nie zawyżanie przychodów, zawyżanie kosztów)	Rzetelne informowanie zgodnie z zasadą prawdziwego i rzetelnego obrazu
Odzwierciedlony w standardzie	KSR (Krajowy Standard Rachunkowości)	MSR (Międzynarodowy Standard Rachunkowości)

Widoczny jest proces reorientacji systemów rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w kierunku modelu anglosaskiego. (Harmonizacja standardów)

2. Przegląd literatury

Jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać na drodze jego użytkowania lub sprzedaży, uznaje się, że utracił on wartość i jednostka dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

MSR 36 pkt 1

Przeanalizowano w latach 1996-2016:

- 138 publikacji naukowych związanych z tematem utraty wartości aktywów,
- 46 artykułów w finalnej próbie badawczej do dalszej analizy w kontekście artykułu związanego z rozwojem badań nad testami utraty wartości.

2. Przegląd literatury

Widoczny jest wzrost zainteresowania tematem testów utraty wartości, ponieważ rodzą szereg kontrowersji związanych między innymi z:

- rosnącą skalą odpisów oraz wciąż zmieniającymi się standardami,
- widocznym brakiem jednolitej metodologii przyjętej do kalkulacji wartości użytkowej, opartej na subiektywnych metodach DCF, co wpływa na brak możliwości porównania jej kalkulacji w różnych przedsiębiorstwach.

2. Przegląd literatury - podejście badawcze

1. Wybór baz danych: Web of Science, Scopus, EBSCO, Research Gate, Google Scholar, JSTOR, SpringerLink.
2. Zdefiniowanie kryteriów wyszukiwania: impairment of assets; IFRS 9; goodwill impairment; depreciation of assets; impairment testing; indicators of impairment; recoverable amount.

Liczba publikacji:
n = 60

3. Backward snowballing – wyszukiwanie publikacji, które są cytowane w zebranej literaturze.
4. Forward snowballing – wyszukiwanie publikacji które cytują zebraną literaturę.

Liczba publikacji:
n = 138

5. Porządkowanie zebranej literatury ze względu na:
 - a. podejście teoretyczne, bądź oparte na próbie badawczej,
 - b. impact factor,
 - c. region badań,
 - d. metodologia.

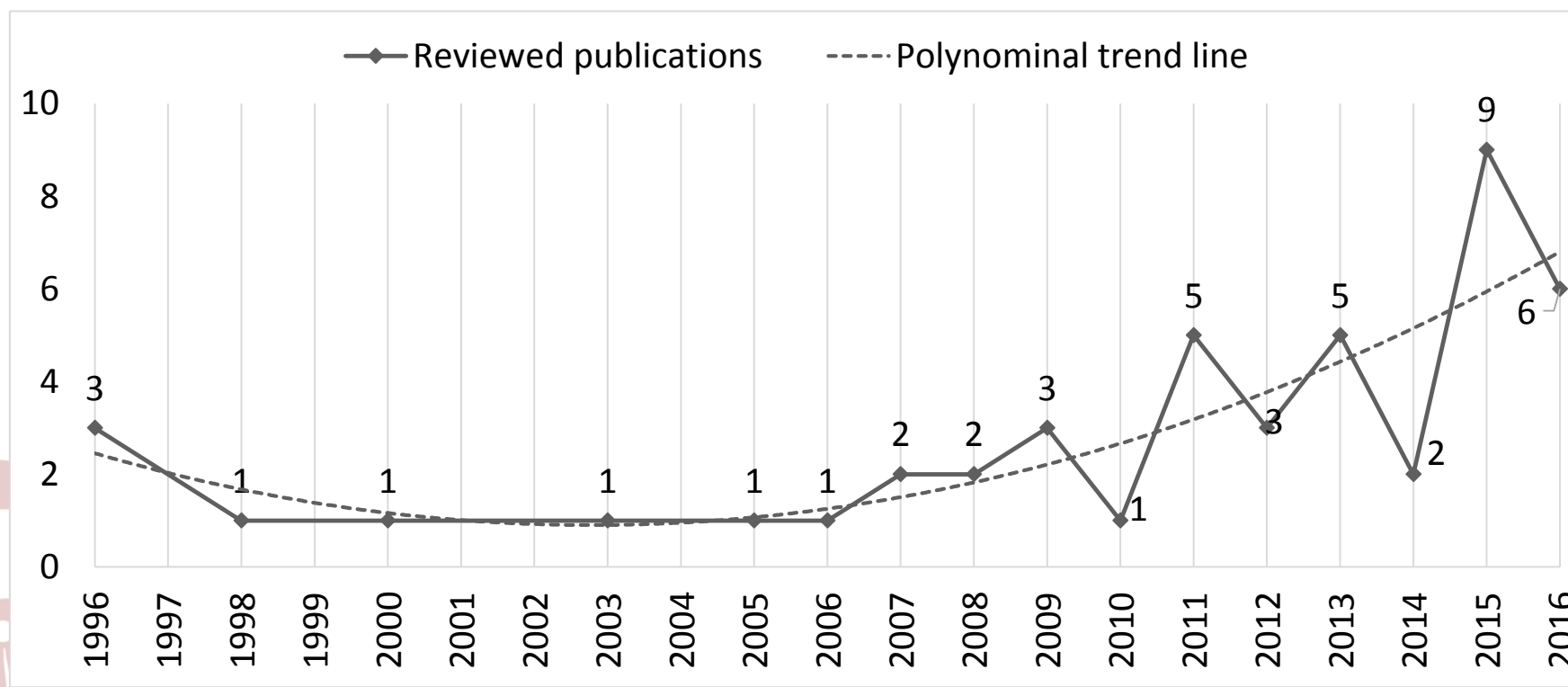
5. Wybór publikacji z czasopism zawierających impact factor (baza Web of Science, Scopus).

Finalna liczba publikacji:
n = 46

2. Przegląd literatury

Chronologiczny wzrost liczby publikacji w próbie badawczej, 1996-2016

2. Przegląd literatury - wnioski

Dotychczasowe badania wskazują, że testy utraty wartości mogą powodować:

- księgowanie odpisów z tytułu utraty wartości z opóźnieniem, nie w okresie rzeczywistej utraty wartości danego aktywa, co może mieć wpływ na pogorszenie jakości sprawozdania finansowego w świetle ukazania aktualnej kondycji finansowej przedsiębiorstwa,
- wykorzystywanie ich w innych celach niż poprawa jakości informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, m.in. takich, jak potencjalne gromadzenie rezerw poprzez odpisy czy manipulowanie zyskiem przedsiębiorstwa.

3. Problem badawczy

Jaki wpływ mają odpisy z tytułu utraty wartości na wartość predykcyjną informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych?

Luka badawcza

Na podstawie przeglądu literatury można stwierdzić, że brak jest badań na temat tego, czy w świetle teorii sygnalizacji siła predykcyjna informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym zwiększyła się po wprowadzeniu przez MSR obowiązkowych testów utraty wartości w stosunku do sprawozdań sporządzanych dotychczas według KSR.

4. Cele rozprawy doktorskiej

Cel główny:

Analiza i ocena wpływu testów utraty wartości oraz wprowadzonych wymogów raportowania według MSR na użyteczność i trafność decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez inwestorów.

Cele cząstkowe:

1. Krytyczna analiza:

- pojęcia utraty wartości przez przedsiębiorstwo oraz rolę tego zdarzenia w sprawozdawczości finansowej,
- rozwoju standardów dotyczących utraty wartości,
- rozwoju dotychczasowych badań przeprowadzonych z zakresu jakości informacji dostarczanych sprawozdań finansowych w kontekście testów utraty wartości.

2. Analiza skuteczności inwestowania na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych według MSR i KSR.

3. Analiza sposobu raportowania testów utraty wartości.

4. Analiza reakcji rynku po dokonaniu odpisu aktualizującego wartość.

5. Znaczenie dla nauki i praktyki

1. Poznawcze:

- analiza porównawcza ujmowania pojęcia utraty wartości przez przedsiębiorstwo wg MSR i UoR,
- zbadanie jak funkcjonują testy utraty wartości w praktyce gospodarczej oraz czy spełniają swoją rolę w świetle dotychczasowych badań,
- zbadanie różnic między MSR a KSR w świetle teorii sygnalizacji.

2. Utylitarne:

- doskonalenie standardów z zakresu sprawozdawczości finansowej i rachunkowości,
- poprawa decyzji inwestycyjnych oraz alokacji kapitału na rynku,
- wyznaczanie lepszych podstaw do stanowienia prawa w zakresie obrotu gospodarczego.

6. Hipotezy badawcze

H1: Testy utraty wartości wykorzystywane są do innych celów niż poprawa jakości informacji w sprawozdaniu finansowym, takich jak tworzenie ukrytych rezerw czy manipulowanie zyskiem.

H2: Ujęcie odpisów utraty wartości aktywów w sprawozdaniu finansowym negatywnie oddziałuje na notowania danej spółki na rynku papierów wartościowych w krótkim okresie.

H3: Informacje zawarte w sprawozdaniach sporządzonych według MSR nie poprawiają skuteczności inwestowania. Nie są lepszym sygnałem o jakości spółki w świetle teorii sygnałów.

7. Metody badawcze

- Krytyczna analiza literatury.
- Statystyczne badania analityczne polskiego rynku kapitałowego spółek notowanych na GPW.

8. Próbką badawcza

Przedmiot badań: spółki notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie 2004 – 2016 kontynuujące działalność, mające ciągłość notowań w latach 2004-2016.

Podejście jednostkowe: przeprowadzona analiza będzie obejmowała około 200 spółek.

Dane źródłowe: sprawozdania finansowe (jednostkowe i skonsolidowane), notowania giełdowe. Notoria, GPW Infostrefa, Strony WWW spółek.

9. Wstępna struktura pracy

Wstęp

1. **Rozwój rachunkowości i jej rola w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.**
 - 1.1. Współczesne modele rachunkowości.
 - 1.2. Znaczenie struktury kapitału we współczesnych modelach rachunkowości.
 - 1.3. Sprawozdawczość finansowa jako generator informacji dla akcjonariuszy.

9. Wstępna struktura pracy c.d.

2. Testy utraty wartości jako sposób poprawy jakości informacji w sprawozdaniu finansowym.

- 2.1. Geneza i rozwój Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.
- 2.2. Analiza porównawcza MSR na tle innych standardów światowych i krajowych.
- 2.3. Główne założenia i rozwój zasad dotyczących rozpoznawania utraty wartości aktywów w różnych standardach sprawozdawczości finansowej.
- 2.4. Analiza norm prawnych dotyczących technicznych aspektów sporządzania testów utraty wartości.
- 2.5. Praktyka funkcjonowania testów utraty wartości w świetle dotychczasowych badań.
- 2.6. Zjawiska dysfunkcyjne i pożądane w sprawozdawczości finansowej – ocena sprawozdań finansowych pod kątem potencjalnych manipulacji wywołanych przeprowadzeniem testów na utratę wartości.

9. Wstępna struktura pracy c.d.

3. Badania empiryczne nad wpływem testów utraty wartości oraz wymogów raportowania według MSR na użyteczność i trafność decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez inwestorów.
 - 3.1. Charakterystyka próby badawczej.
 - 3.2. Metodyka badań.
 - 3.3. Badanie wpływu informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych uwzględniających testy utraty wartości na zachowania inwestorów determinujących krótkoterminową wycenę giełdowa spółek.
 - 3.4. Analiza wpływu testów utraty wartości na siłę predykcyjną informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym w zakresie skuteczności długoterminowego inwestowania.
 - 3.5. Analiza skali i zakresu testów przez przedsiębiorstwa notowane na GPW w Warszawie.

Zakończenie

Dziękuję za uwagę.

